

УДК 378.147:811.111-057.87]:791.52
 DOI <https://doi.org/10.37915/pa.vi48.219>

Петько Л. В.^{*},
orcid.org/0000-0001-6064-2687

ЛІНГВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КІНОСТРІЧКИ «РИМСЬКІ КАНІКУЛИ» (1953) У ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСЬКОМУ СТАНОВЛЕННІ СТУДЕНТІВ

У статті розглядається роль художніх фільмів у контексті лінгво-педагогічного ресурса для формування професійно орієнтованого іношомовного освітнього середовища (ПОІОС) в умовах університету у процесі навчання іноземної мови. Наголошується, що фільми створюють реальні ситуації рецептивного і продуктивного використання іноземної мови, що слугує формуванню інтересу і зростанню мотивації студентів до вивчення іноземної мови (ІМ). Художній фільм є не тільки джерелом лінгвокраїнознавчої інформації, але і можливістю створення завдань для вивчення лексики і граматики, письма, розвитку вмінь сприйняття на слух і говоріння іноземною мовою, а найголовніше, – мовне середовище і природню іношомовну комунікацію, яка створюється завдяки використуванню кінострічки на практичному занятті з ІМ.

Автор залучає до цього процесу легендарну кінострічку «Римські канікули» (1953, США), описує її емоційний вплив на студентів. Відзначено доречність роботи студентів із автентичним англомовним сценарієм фільму, завдяки чому студентам висувуються завдання на перевірку окремих вмінь роботи з англомовним дискурсом (мовлення та текст), що дуже корисно для розвитку рецептивних навичок студентів – читання та аудіювання. Продуктивні ж навички (письмове та усне мовлення), на думку автора, краще формувати за допомогою розширених завдань: відпрацювання діалогів із фільму, висловити свої емоції, викликані фільмом, обмін думками, написання тексту-резюме до нього, есеїв, виконати творчу роботу за заданою темою (висловити своє бачення закінчення кінострічки та ін.), розробити інтерв'ю (наприклад, із принцесою Анною).

Підкреслюється виховний аспект кінострічки «Римські канікули» (1953, США), з огляду на те, що дослідження проводилося із 17–18-річними студентами, які перебувають або стоять на порозі закоханості, розглянуто стосунки між чоловіком і жінкою, коли поведінка головного героя трансформується з меркальтинних намірів (заробити гроші будь-якою ціною), «споживацької культури» у «культуру гідності».

Ключові слова: професійно орієнтоване іношомовне освітнє середовище, університет, студенти, художній фільм «Римські канікули» (1953, США).

Постановка проблеми. Головною метою закладів вищої освіти є формування культурно розвиненої, духовно творчої, професійно компетентної та конкурентоспроможної особистості, здатної працювати в нових соціально-економічних і культурно-освітніх умовах, створених глобалізаційними процесами, що вимагає знаходження шляхів їх об'єктивного відображення у змісті освіти і професіоналізації, переорієнтації свідомості людини до глобального світосприйняття і світорозуміння.

Також наголосимо, що криза, яка викликана пандемією COVID-19, торкнулася всіх сфер суспільно-політичного і соціально-економічного життя в глобальному масштабі, докорінно змінила професійну діяльність кожної людини.

COVID-19 змусив заклади вищої освіти продемонструвати здатність долати непередбачені зміни в організації освітнього процесу, водночас загостривши виклики, які залишаються у вищій школі, створивши нові підходи і можливості подальшого її розвитку.

^{*}© Петько Л. В.

Тому зміни освітньої системи, які полягають у переході від знаннєвої до особистісно-орієнтованої парадигми, актуалізують необхідність переорієнтації освітнього середовища на формування самостійності, чесності, відповідальності, креативності студентів, опанування такими компетенціями, які керували би молодістю людиною у її професійно-особистісному становленні.

Відповідно до сказаного, у процесі формування професійно орієнтованого іншомовного освітнього середовища (ПОІОС) в умовах університету, ми не обходимо осторонь вивчення зі студентами художніх фільмів іноземною мовою, що визнані кращим надбанням світового кінематографу. Це наповнює зміст навчання духовно моральним контекстом.

З огляду на це, **метою статті** є розгляд лінгво-педагогічного потенціалу художньої кінострічки у професійно-особистісному розвитку студентів закладів вищої освіти на прикладі фільму «Римські канікули» (1953, США), який належить до світової культурної спадщини, у площині закладеного в ній митцями лінгво-педагогічного потенціалу для розвитку особистості.

Аналіз досліджень. Сучасна освіта складається із трьох основних компонентів (природничого, гуманітарного та технічного). Навчання іноземної мови – це гуманітарний напрямок освіти, але без нього неможливе професійне зростання майбутнього фахівця природничого, технічного або інших напрямів підготовки в умовах сьогодення в закладах вищої освіти.

Різні аспекти значущості використання автентичних художніх фільмів, спектаклів, уривків із них для формування професійно орієнтованого іншомовного навчального середовища описано в низці робіт як вітчизняних учених, так і зарубіжних (Н. В. Беспалова, О. Ю. Коваль, О.В. Лемешко, І. І. Липської, К. В. Мельник, Л. В. Петько, О. Г. Полякова, М. С. Руденко, С. А. Самойленко, І. В. Терехова (2011), О. Б. Фрайфельд (2006), Н. В. Хаусманн-Ушкова, А. В. Чеснокова, І. А. Щербаківа, В. Baddock (1996), A. Varatta, S. K. Brown (2010), Y. Florence (2009), A. Hayati, M. Jaén (2009), S. Jones (2008), A. Khan (2001), A. Knee (2001), M. Martín, F. Mohmedi). Проте цей напрямок дослідження лише набирає обертів у своєму розвитку і потребує подальших наукових розвідок, зокрема питання технологій навчання іноземної мови, формування ПОІОС в умовах університету на матеріалах художніх фільмів розкрито фрагментарно, що зумовлює необхідність подальшого наукового пошуку.

Виклад основного матеріалу. Аналіз згаданих вище публікацій учених дозволяє стверджувати, що використання художніх фільмів у формуванні навчального іншомовного середовища відіграє позитивну роль, створюючи візуальне ПОІОП, що сприяє стимулюванню студентів до залучення їх до дискусії, обговорення змісту сюжетних ліній та піднятих питань у них; фільми підвищують мотивацію студентів до вивчення ІМ, покращують їх обізнаність стосовно мовної культури, розуміння життя героїв кінострічок, слугують вдалим матеріалом для покращення навичок академічного письма та грамотності (есеї, рецензії, твори, реферати, тези, статті), вдосконалення навичок у спілкуванні та аудіюванні, оскільки завдяки ідеальному візуальному контексту «кінострічку можна розглядати ефективним інструментом» [9] у процесі навчання ІМ, а інтеграція художніх фільмів у навчальне середовище покращує вивчення ІМ студентами.

Водночас треба зазначити, що художній фільм як педагогічний інструмент у процесі формування ПОІОС представлено в наукових працях лише частково.

У низці наших публікацій ми оприлюднили технології залучення до освітнього процесу в закладах вищої освіти автентичних художніх фільмів («Звуки музики» (1964, США), «Заборонене кохання» (2010, Туреччина), «Криве дзеркало душі» (2013, Україна) [4–8; 20], які розглядаються нами не тільки як дидактичний матеріал для навчання іноземної мови за професійним спрямуванням, а і для виховання загальнолюдських цінностей у сучасної молоді.

«Звуки музики» (1964, США) сповідують вічні цінності людського життя: сім'я, діти, Вітчизна, любов, бо і назва англійською мовою звучить інакше – «The Sound of Music» (ми тлумачимо як перебування людини в гармонії з оточуючим світом і близькими йому людьми).

«Заборонене кохання» (2010, Туреччина) – також про сімейні стосунки, але герої погрузли у брехні, інтригах, зраді, маніпуляціях, нерозумінні один одного. «Криве дзеркало душі» (2013) – це крах родинних цінностей, сім'ї.

Кінострічка «Sex, Insta та ЗНО» (2019, Україна) викликає дуже суперечливі негативні емоції, оскільки сценаристи під маскою «реального» життя 16–17-річних українців демонструють відторгнення молоді особистості від духовно-моральних цінностей, української культури, від природи, соціуму. І який «творчий потенціал» культури «закладено» митцями цього фільму для розвитку юної особистості підлітка, старшокласника (саме на цю аудиторію, на думку його творців, спрямовано згаданий серіал), якщо, на жаль, лейтмотивом його є одержимість сексом, матюки, пияцтво, паління, наркоманія – на все це нібито спрямована енергія сучасного випускника школи, який виходить зі стін навчального закладу несоціалізованим, прямуючи далі отримувати освіту в університеті...

Освіта – це культура, мова – це культура, освічена людина – це культурна людина. Тому в процесі навчання (будь-якої вікової категорії) з будь-якої галузі освіти акцент повинен робитися на «формування особистості, яка розвивається в культурі» [14], засвоює нові культурні практики у процесі взаємодії з культурою, причому в культурі, яка також розвивається, а не занепадає (як у кінострічці «Sex, Insta та ЗНО»).

Не новина, що фільми, серіали, телепроекти [1; 10; 11], завдяки своїй загальнодоступності, посідають значне місце в житті людини і мають величезний вплив на формування її світогляду, поведінки, життєвих орієнтацій, розвиток особистості. Тоді як неякісне кіно, будучи засобом масової комунікації, несе серйозні загрози для виховання молодого покоління, штовхаючи на погані вчинки та дії. Згаданий нами серіал «Sex, Insta та ЗНО» (2019, Україна) не може бути представленим (на чому наполягають його творці в соцмережах) як правдиве відображення прагнень сучасної української молоді та майбутнього розвитку її життєвих траєкторій, тому ми не рекомендували би його для вивчення української мови з іноземними студентами.

Нагадаємо, що гуманістична парадигма освіти базується на визнанні світу як взаємопов'язаної цілісності природи, соціуму, культури і людини, де імперативом визначається формування духовно-моральної особистості, переорієнтацією аксіологічної парадигми на розвиток духовної культури студента.

У нашому дослідженні «освітній простір» в умовах університету передбачає формування професійно орієнтованого іншомовного освітнього середовища, перебуваючи в якому, студент буде розвиватися професійно на засадах загальнолюдських цінностей, вивчаючи ІМ і спираючись на власний потенціал (з урахуванням особистісно орієнтованого підходу, оскільки у кожного має бути індивідуальна освітня траєкторія), тобто відбуватиметься культурний розвиток і саморозвиток особистості студента, а також формування його іншомовної комунікативної та професійної компетентностей. Водночас при активній навчально-пізнавальної комунікації збагачується змістом і ПОІОС.

Через це, на нашу думку, фільм «Римські канікули» (1953) охоплює всі згадані вище підходи у навчанні ІМ [3] і слугує прекрасним ресурсом для формування ПОІОС в умовах університету, виступає яскравим прикладом того, який прекрасний світ справжнього кохання, коли чоловік залишається чоловіком у своїх вчинках, а жінка – жінкою (ці питання актуальні, тому що наші студенти перебувають на першій сходинці до створення сімейних відносин, та і студентська пора завжди була прекрасним часом в житті людини, періодом нових знайомств, емоцій та кохання).

Закінчення фільму викликало у студентів-першокурсників різні емоції, але жодного байдужого серед них не було. Цікаво було би зробити порівняння думок сьогоднішніх 17-18-річних студентів, наприклад, з тими ж респондентами, але 30-літніми, бо названа кінострічка реально створює у глядача ілюзію реальності того, що відбувається на екрані, не залишаючи нікого байдужим.

Наразі поділимося нашим досвідом опрацювання шедевра світового кінематографа «Римські канікули» (1953, США) на практичних заняттях з іноземної мови зі студентами-першокурсниками педагогічного університету, які навчаються за спеціальностями «Біологія та психологія» і «Географія та туристсько-краєзнавча діяльність».

Відразу наголосимо, що через обмеження напрацьованого нами викладу матеріалу в форматі статті, у подальших публікаціях ми будемо продовжувати презентувати наші доробки у заявленому контексті.

Цінність згаданого фільму криється в його духовності, великому впливі на почуття та свідомість глядача, його «включення» у світ екрану на основі співпереживань разом із його героями: принцесою Анною й американським журналістом Джо, демонструючи красу світу кохання і як потрібно залишатися людиною за будь-яких обставин.

Спочатку у Джо на першому місці було покращення його благополуччя на 5 тисяч доларів в гонитві за сенсаційним інтерв'ю. Він домовився з редактором газети тільки про одне інтерв'ю з принцесою Анною з провокуючими фотографіями (70 років назад це були дуже великі гроші!). Безумовно, тираж газети збільшився б і все було б продано за мить:

Joe: How much would a real interview with this dame be worth?

Hennessey: Are you referring to Her Highness?

Joe: I'm not referring to Annie Oakley, Dorothy Lamour, or Madame ... How much?

Hennessey: What do you care? You've got about as much chance...

Joe: I know, but if I did? How much would it be worth?

Hennessey: Oh, just a plain talk on world issues, it would probably be worth two hundred and fifty. Her views on clothes, of course, would be worth a lot more, maybe a thousand...dollars.

Joe: I'm talking about her views on everything!...The private and secret longings of a Princess. Her innermost thoughts as revealed to your own correspondent in a private, personal, exclusive interview. (His boss' mouth drops, awe-struck by the thought) Can't use it, huh? I didn't think you'd like it.

Hennessey: Come here! Love angle too, I suppose.

Joe: Practically all love angle.

Hennessey: With pictures.

Joe: Could be. How much?

Hennessey: That particular story will be worth five grand to any news service....

Joe: ...You said five grand? I want you to shake on that [19].

Журналіст Джо, який грав у карти і програвав гроші, у якого не було чим заплатити за житло вже декілька місяців, жив у борг, позичав гроші у друга-фотографа, щоб показати втікачці-принцесі Рим, постав перед питанням: чи це інтерв'ю і фотографії варті такої великої кількості грошей, за яку можна зрадити, вірніше продати людину, яка тобі довірилася? – ні, не можна. І, як результат, «споживацька культура» Джо трансформується в «культуру гідності».

Наші студенти-першокурсники також почали демонструвати «споживацьку культуру», говорячи, що 5 тисяч доларів за інтерв'ю – це великі гроші, але коли їм нагадали, що це було ще і 70 років назад..., вони стали шукати в Інтернеті грошовий еквівалент цієї суми та приблизну вартість кожної фотографії принцеси Анни, таємно зробленої фотографом Ірвіном Радовичем по домовленості із Джо. Дійшли висновку, що американець на виручені гроші міг купити квартиру в Римі...

Через обмеженість навчальних годин з іноземної мови, фільм «Римські канікули» (1953, США) було запропоновано студентами подивитися самостійно вдома,

перебуваючи на карантині, заняття проводилися он-лайн. Після цього відбулося обговорення кінострічки.

Наступним завданням для домашньої роботи (термін – тиждень) було написати есей англійською мовою про своє розуміння аристократизму принцеси Анни (після перегляду фільму), навести приклади, використовуючи сценарій фільму [19]. Нас цікавила трактовка і розуміння студентами концепту «аристократизм».

Були названі такі якості, притаманні Анні: ввічливість – politeness; великодушність, щедрість – generosity; вихованість, манери, поведження – behavior; почуття обов'язку – sense of duty; відповідальність – responsibility; самоконтроль – self-control; вдячність – gratefulness; вдячна – thankful; благородство – nobleness, honor; greatness; людина з благородним серцем (душею) – noble at heart; шляхетність – nobility, lordliness, generosity; неперевершена елегантність – extraordinary elegance; великодушність – magnanimity, open-heartedness, тактовна – tactful.

Але у розумінні аристократизму принцеси Анни студентами було надано ще такі (неочікувані для нас) відповіді саме студенток, які розуміють аристократизм, як-от: 1) треба палити сигарету (12 %), 2) пити шампанське (15 %), 3) говорити чоловікові, щоб він роздягав (9 %) із 43 респондентів.

Нагадаємо, це – епізоди в кафе біля Пантеону: перша сигарета принцеси і келих шампанського, який замовив журналіст Джо для принцеси, іронічно запитуючи її про школу, в якій на ланч п'ють шампанське:

Joe: Now, what would you like to drink?

Ann: (casually) Champagne, please.

Joe: (pausing, slightly taken aback at her extravagance; to the waiter walking past) Er, commerierie*, er...

Waiter: (bending down, inbetween Joe and Ann) (Italian), senor?

Joe: Champagne. (He says something in Italian). Well, er, champagne (Italian) for the senorina and er, cold coffee for me. (The waiter acknowledges in Italian, bows then leaves).

Joe: Must be quite a life you have in that school – champagne for lunch.

Ann: Only on special occasions.

Joe: For instance?

Ann: The last was my father's anniversary [19].

І третій епізод, точніше, він першим був у фільмі, коли Джо привів до себе додому принцесу, надаючи притулок безпорадній сонній дівчині, яка перебувала під впливом снодійного, де Анна просить допомогти роздягнутися і дати їй сорочку з рожевими трояндочками:

Ann: Can I have a silk nightgown with rosebuds on it?

Joe: I'm afraid you'll have to rough it tonight – in these. (He presents her with his own oversized pajamas.)

Ann: Pajamas!

Joe: Sorry honey, but I haven't worn a nightgown in years.

Ann: (regally) Will you help me get undressed, please?

Joe: (after hesitating a moment and being taken aback) Uh, OK. (He removes one small article of clothing – her necktie). There you are, you can handle the rest. (He pours himself a glass of wine and rapidly downs it.)

Ann: May I have some?

Joe: (firmly) No. Now look.

Ann: This is very unusual. I've never been alone with a man before – even with my dress on. (She begins unbuttoning and removing her blouse) With my dress off, it's most unusual. I don't seem to mind. (She gazes directly at him.) Do you?

Joe: (stony-faced) I think I'll go out for a cup of coffee. You'd better get to sleep. (She flops on his bed.) No, no, no. (He leads her toward the couch.) On this one.

Ann: How terribly nice.

Joe: Hey – these are pajamas. They're to sleep in. You're to climb into them, you understand?... [19].

Після перевірки есеїв ми зрозуміли, що студентам треба пояснити трактування деяких понять, як-от:

Аристократизм – характерна для аристократів манера поведінки, що виявляється в зовнішній вишуканості, витонченості, гордовитості //

Благородство, шляхетність [2, с. 39].

Благородство – 1) чистота моральних якостей; порядність, панськість, шляхетність; 2) висока якість, довершеність, досконалість [там само, с. 112].

Великодушний – людина має прекрасні душевні якості, благородні почуття, велику доброзичливість [там само, с. 175].

Ввічливий (увічливий) – гречний, вихований, тактовний, обхідливий, коректний, делікатний. Який дотримується правил пристойності, виявляє уважність, любязність; чемний [там само, с. 168] та ін.

У контексті сказаного, згадаємо визначення навчального завдання за Д. Б. Ельконіним: навчальне завдання від конкретно-практичного відрізняється тим, що в ході його розв'язання змінюється сам суб'єкт... [14, с. 47]. Змінюється суб'єкт (студент). Що відбувається? Він сам переходить в іншу соціальну ситуацію.

Наголосимо, що використання автентичних художніх фільмів збагачує комунікативний характер навчання мовам завдяки пов'язаним між собою діалогам на основі принципу ситуативності (Є. І. Пассов).

У наведених нами прикладах діалогів із кінострічки чітко простежується і виховний аспект навчання ІМ, що уможлиблює перенесення змістовно-цільових домінант виховання з об'єктивного простору в простір суб'єктивного, де відбувається внутрішня робота людини над собою.

Висновки. Таким чином, запропонована нами технологія формування ПОІОС в умовах університету шляхом використання художніх фільмів має позитивні переваги, а саме: будучи автентичним джерелом, сприяє реалізації комунікативного підходу у навчанні ІМ, демонструючи ситуації природного іншомовного спілкування, опосередкованого фільмом, а це відповідає одній із вимог навчання ІМ – формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності, необхідної для повсякденного життя або професійної кар'єри.

Ми не претендуємо на унікальність нашої розробки, а лише пропонуємо власне бачення використання автентичних художніх фільмів на прикладі «Римських канікул» (1953, США) у формуванні ПОІОП. У наступній публікації ми продовжимо наші дослідження в цьому напрямку.

Список використаних джерел:

1. Кузьменко В. В., Слюсаренко Н. В. Використання телевізійного контенту в процесі формування особистості: історія та. реалії сьогодення. *Педагогічний альманах: збірник наукових праць / редкол. В. В. Кузьменко (голова) та ін. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2020. Випуск 46. С. 10–18.*
2. Новий тлумачний словник української мови у 3-х т. Т. 1 / укл. В. Яременко, О. Сліпущко. Київ Вид-во «Аконіт». 2008. 928 с.
3. Овсієнко Л. М. Технологія навчання української мови як іноземної в закладах вищої освіти України. *Вісник Національного авіаційного ун-ту. Серія: Педагогіка, Психологія.* 2020. № 16. С. 109–116.
4. Петько Л. В. Вивчення гендерних ролей та взаємовідносин у сім'ї зі студентами ВНЗ на практичних заняттях з іноземної мови. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 11. Соціальна робота. Соціальна педагогіка: зб. наук. праць. Вип. 14 (частина II).* Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова. 2012. С. 112–123.
5. Петько Л. В. Реалізація морально-суспільної проблематики у формуванні професійно орієнтованого іншомовного навчального середовища в умовах університету. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи: зб. наук. пр.*

- Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2016. Вип. 55. С. 166–173. URI: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/11920>
6. Петько Л. В. Стимулювання готовності майбутніх соціальних педагогів до виховної роботи у процесі вивчення іноземної мови у ВНЗ (на прикладі кінофільму «Звуки музики» («The Sound of Music»), США, реж. Уайз, 1965 р.). *Актуальні проблеми навчання та виховання людей в інтегрованому середовищі*: зб. наук. праць. Київ: Університет «Україна». 2012. № 9 (11). С. 84–95.
 7. Петько Л. В. У пошуках формули кохання студентами у процесі формування професійно орієнтованого іншомовного навчального середовища в умовах університету. *Наукові записки. Серія «Психолого-педагогічні науки» (Ніжинський держ. ун-т імені Миколи Гоголя)*. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2015. № 4. С. 178–185.
 8. Петько Л. В. Формування професійно орієнтованого іншомовного навчального середовища в умовах університету шляхом розгляду моральних орієнтирів студентів. *Педагогічний альманах: збірник наукових праць / редкол. В. В. Кузьменко (голова) та ін.* Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2016. Вип. 29. С. 164–172.
 9. Самоїленко С. А., Беспалова Н. В., Липська І. І. Фільми як засіб підвищення мотивації студентів до вивчення іноземних мов. *Молодий вчений*. 2015. № 2 (17). С. 102–105.
 10. Слюсаренко Н., Мороз Н. Телебачення як засіб формування моральної особистості. *Молодь і ринок*. 2005. № 3 (13). С. 74–78.
 11. Слюсаренко Н. В. Воспитательный потенциал телевидения. *Scientific Collection «InterConf» (35): with the Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference «Experimental and Theoretical Research in Modern Science» (November 16-18, 2020)*. Kishinev, Moldova: Giperion Editura, 2020. P. 211–215.
 12. Терехов И. В. Изучение речевого поведения носителей языка на материале современного британского кино: дисс. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Тамб. гос. ун-т им. Г. Р. Державина. Тамбов, 2011. 174 с.
 13. Фрайфельд Е. Б. Художественный фильм как средство профессионально-личностного развития студентов при изучении иностранного языка в высшей школе: автореф. дисс. ... канд. пед. наук: 20.02.22 / Нижегородский государственный педагогический университет. Новгород, 2006. 24 с.
 14. Human Development and the Creative Potential of Culture (Roundtable of the methodological seminar supervised by V.V. Rubtsov and B.D. Elkonin). *Cultural-historical psychology*. 2018. Vol. 14. No. 4. P. 41–51. (In Russ., abstr. in Engl.). doi: 10.17759/chp.2018140406
 15. Kabooha Raniah Hassen. Using Movies in EFL Classrooms: A Study Conducted at the English Language Institute (ELI), King Abdul-Aziz University. *English Language Teaching*. 2016. Vol. 9. No. 3. P. 248–257.
 16. Pet'ko Lyudmila. About socio-culturological content in teaching subjects. *Development strategy of science and education: Collection of scientific articles*. Fidelite editions, Namur, Belgique, 2017. P. 316–319.
 17. Pet'ko L.V. Formation of professionally oriented foreign language teaching environment in conditions of university and upbringing of moral and ethical values (on illustration of the phenomenon «honesty» and «lie»). *Intellectual Archive*. Toronto: Shiny Word Corp., Canada. 2016. Volume 5. No. 1 (January). P. 98–111.
 18. *Roman Holiday*: movie. 1953 (USA). Starring: Gregory Peck, Audrey Hepburn. Director: William Wyler. URI: <https://www.dailymotion.com/video/x3rp5md>
 19. *Roman Holiday* Script. URI: http://www.script-o-rama.com/movie_scripts/r/roman-holiday-script-transcript.html
 20. Turchynova G, Pet'ko L., Novak T. The Rose "Ophelia" and Flower Symbolism in "Hamlet". *Intellectual Archive*. Toronto: Shiny Word.Corp. (Canada). 2021. Vol. 10. No. 1. (January/March). Pp. 68–93. doi: 10.32370/IA_2021_03_10

Reference:

1. Kuzmenko, V. V., & Slyusarenko, N. V. (2020). Vykorystannia televiziinoho kontentu v protsesi formuvannia osobystosti: istoriia ta realii sohodennia [The use of television content in the process of personality formation: today's history and realities]. *Pedahohichnyi almanakh*, 46, 10-18 [in Ukrainian].

2. Yaremenko, V., & Slipushko, O. (2008). *Novyi tлумachnyi slovnyk ukrainskoi movy* [New explanatory dictionary of the Ukrainian language]. (Vol. 1). Kyiv: Vyd-vo «Akonit» [in Ukrainian].
3. Ovsiienko, L. M. (2020). *Tekhnolohiia navchannia ukrainskoi movy yak inozemnoi v zakladakh vyshchoi osvity Ukrainy* [Technology of teaching Ukrainian as a foreign language in higher education institutions of Ukraine]. *Visnyk Natsionalnoho aviaatsiynoho un-tu. Serii: Pedagogika, Psykholohiia*, 16, 109–116 [in Ukrainian].
4. Pet'ko, L. (2012). *Vyvchennia hendernykh roli ta vzaiemovidnosyn u simi zi studentamy VNZ na praktychnykh zaniattiakh z inozemnoi movy* [Studying of gender roles and interaction in the family with the future social teachers in a higher education institution for the practice work in the process of foreign language learning]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Serii 11. Sotsialna robota. Sotsialna pedagogika*, 14 (2), 112–123 [in Ukrainian].
5. Pet'ko, L. (2016). *Realizatsiia moralno-suspilnoi problematyky u formuvanni profesiino oriientovanoho inshomovnoho navchalnoho seredovishcha v umovakh universytetu* [Implementation of the moral and social problems in formation of professionally oriented foreign language learning environment in conditions of university]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. D. Drahomanova. Serii 5. Pedagogichni nauky: realii ta perspektyvy*, 55, 166–173 [in Ukrainian].
6. Pet'ko, L. (2012). *Stymuliuvannia hotovnosti maibutnikh sotsialnykh pedagogiv do vykhovnoi roboty u protsesi vyvchennia inozemnoi movy u VNZ (na prykladi kinofilmu «Zvuky muzyky» («The Sound of Music»), USA, Director R. Wise, 1965 r.)* [Stimulation of readiness of future social teachers in a higher education institution for educational work in the process of foreign language learning (on the example of the movie «The Sound of Music», USA, Director R. Wise, 1965)]. *Aktualni problemy navchannia ta vykhovannia liudei v intehrovanomu seredovishchi*, 9 (11), 84–95 [in Ukrainian].
7. Pet'ko L. (2015). *U poshukakh formuly kokhannia studentamy u protsesi formuvannia profesiino oriientovanoho inshomovnoho navchalnoho seredovishcha v umovakh universytetu* [The formula for finding love by students in the process of professionally oriented foreign language teaching environment formation in terms of university]. *Naukovi zapysky. Serii «Psykhologo-pedagogichni nauky» (Nizhynskiy derzh. un-t imeni Mykoly Hoholia)*, 4, 178–185 [in Ukrainian].
8. Pet'ko, L. (2016). *Formuvannya profesiyno oriientovanoho inshomovnoho navchalnoho seredovishcha v umovakh universytetu shlyahom rozglyadu moralnih oriientiv studentiv* [Formation of professionally oriented foreign language teaching environment in terms of university by considering of students' moral orienting points]. *Pedagogichnyi almanah*, 29, 164–172 [in Ukrainian].
9. Samoilenko, S., Bepalova, N., & Lypska, I. (2015). *Filmy yak zasib pidvyshchennia motyvatsii studentiv do vyvchennia inozemnykh mov* [Films as a means of increasing students' motivation to learn foreign languages]. *Molodyi vchenyi*, 2 (17), 102–105 [in Ukrainian].
10. Slyusarenko, N., & Moroz, N. (2005). *Telebachennia yak zasib formuvannia moralnoi osobystosti* [Television as a means of forming a moral personality]. *Molod i rynek*, 3 (13), 74–78 [in Ukrainian].
11. Slyusarenko, N. (2020). *Vospitatelnyi potentsial televideniia* [Educational potential of television], *Experimental and Theoretical Research in Modern Science: Scientific Collection "InterConf"* (35), Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference. Kishinev [in Russian].
12. Terekhov, I. (2011). *Yzuchenye rechevoho povedenija nosytelei yazyka na materyale sovremennoho brytanskoho kynu* [The study of native speakers' speech behaviour on the material of modern British cinema]. (Candidate's thesis). Tambov. Retrieved from <http://www.dslib.net/teoria-vospitania/izuchenie-rechevogo-povedenija-nositelej-jazyka-na-materiale-sovremennogo-britanskogo.html> [in Russian].
13. Fraifeld, E. (2006). *Khudozhestvennyi film kak sredstvo professionalno-lichnostnogo razvitiia studentov pri izuchenii inostrannogo iazyka v vysshei shkole* [Feature film as a means of students' professional and personal development in the study of a foreign language in high school]. (Extended abstract of candidate's thesis). Nizhny Novgorod State Pedagogical University. Novgorod. Retrieved from <https://www.dissertat.com/content/khudozhestvennyi-film-kak-sredstvo-professionalno-lichnostnogo-razvitiya-studentov-pri-izuch/read> [in Russian].
14. *Human Development and the Creative Potential of Culture* (Roundtable of the methodological seminar supervised by V. V. Rubtsov and B. D. Elkonin). (2018). *Cultural-historical psychology*, 14 (4), 41–51. Doi: 10.17759/chp.2018140406 [in Russian].

15. Kabooha, R. H. (2016). Using movies in EFL Classrooms: a study conducted at the English Language Institute (ELI), King Abdul-Aziz University. *English Language Teaching*, 9 (3), 248–257 [in English].
16. Pet'ko, L. (2017). About socio-culturological content in teaching subjects. *Development strategy of science and education*, 316–319 [in Ukrainian].
17. Pet'ko, L. (2016). Formation of professionally oriented foreign language teaching environment in conditions of university and upbringing of moral and ethical values (on illustration of the phenomenon «honesty» and «lie»). *Intellectual Archive*, 5 (1), 98–111 [in Ukrainian].
18. 18. Roman Holiday: movie. (1953). USA. Retrieved from <https://www.dailymotion.com/video/x3rp5md> [in English].
19. Roman Holiday. Retrieved from http://www.script-o-rama.com/movie_scripts/r/roman-holiday-script-transcript.html [in English].
20. Turchynova, G., Pet'ko, L., & Novak, T. (2021). The Rose "Ophelia" and Flower Symbolism in "Hamlet". *Intellectual Archive*, 10, 1, 68–93. Doi: 10.32370/IA_2021_03_10 [in English].

Pet'ko L. V.,
orcid.org/0000-0001-6064-2687

LINGUA-PEDAGOGICAL POTENTIAL OF THE FILM "ROMAN HOLIDAY" (1953) IN PROFESSIONAL AND PERSONAL BECOMING FOR STUDENTS

The article considers the role of feature films in the context of a language pedagogical resource for forming professionally oriented foreign language educational environment (POFLEE) in the university in the process of teaching foreign language. This paper aimed at finding students' perspectives on integrating feature films in formig professional oriented foreign language learning environment, in oral and writing communication English lesson as foreign language (EFL) learners.

Examined the potential on the use of the legendary film "Roman Holiday" (1953, USA) in language teaching and learning, describes its emotional impact on students. The focus of this article is the implementation of film "Roman Holiday" in a first year ELP (English for Professionally Purposes) program and its evaluation. The study suggests that it is possible to exploit feature films in foreign language classes with a wide array of pedagogical options.

Acknowledged that viewing feature films exposed the students not only to a wide range of native speakers, each with their own slang, accents and dialects, but also to a wealth of contextualised vocabulary expressions and authentic cross-cultural information, body language, emotion and filming locations.

The author draws attention to the fact that studying by students an authentic English script of the movie is very useful for developing students' receptive skills: reading and listening. The introduction and analysis of specific lexical and grammatical elements intervene only after the viewing and oral analysis of the film.

According to the author, it is better to forming students' productive skills (written and oral speech) with the help of extended tasks: to study dialogues from the film, to express emotions caused by the film, to exchang of thoughts, to write a summary, essay, to do creative tasks (for example, to express their vision of the end of the film, to write an interview report etc.).

Emphasized on the educational aspect of the film "Roman Vacation" (1953, USA) because the learners were 17–18-year-old students who are fallen in love or are on the verge of love, the relationship between man and woman, when the protagonist's behavior is transformed from "consumer culture" (to make money by any means) to "culture of dignity".

Key words: professionally oriented foreign language educational environment, university, students, feature film "Roman holiday" (1953, USA).

Дата надходження статті: 21.01.2021 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор Карпенко О. Г.